

Küreselleşmenin İnsan ve Toplum Hayatına Etkisi: Kültür, Ekonomi, Küresel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

HATIRLAYALIM

- İletişim ve ulaşım teknolojilerinin gelişmesiyle ülkeler arasındaki ekonomik, bilimsel ve kültürel etkileşimin hızla artmasına küreselleşme denir.
- Bilime hızlı erişim, e-ticaret kolaylığı ve afetlerde uluslararası yardımlaşma küreselleşmenin toplum hayatına sunduğu olumlu katkılardır.
- Popüler kültür etkisiyle ortaya çıkan kültürel tek tipleşme, aşırı tüketim, israf ve dijital bağımlılık küreselleşmenin başlıca riskleridir.
- Küresel iklim değişikliği, çevre kirliliği, su kıtlığı ve salgınlara karşı uluslararası iş birliği yapılmalı; dilimiz, kültürümüz ve yerli üretimimiz korunmalıdır.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemada küreselleşmenin dört temel boyutu verilmiş, 3 numaralı kartın açıklama bölümü boş bırakılmıştır. Bu karta aşağıdaki örneklerden hangisi getirilmelidir?

Küreselleşmenin Dört Temel Boyutu

1. Bilim ve İletişim
Buluş ve haberlere anında erişim
2. İnsani Dayanışma
Afetlerde sınır ötesi ortak yardım
3. Ekonomi ve E-Ticaret
? (Örnek uygulama nedir?)
4. Kültürler Arası Tanışma
Sanat ve turizmle önyargıları aşma

- A** Tarım ürünlerinin genel ağ üzerinden farklı kıtalara satılması
- B** Üniversiteler arasında çevrim içi uzay araştırması yapılması
- C** Afet bölgesine yabancı arama-kurtarma ekibi gönderilmesi
- D** Uluslararası festivallerde toplumların birbirini tanınması

2 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki kavramları sağ sütundaki açıklamalarıyla eşleştiriniz.

- b** 1. Küresel Köy
- a** 2. Popüler Kültür
- c** 3. Tek Tipleşme
- d** 4. E-Ticaret
- a)** Hızla yayılan, tüketime dayalı geçici yaşam tarzı
- b)** İletişim ağlarıyla dünyadan anında haberdar olma
- c)** Giyim, yemek ve dil alışkanlıklarının benzeşmesi
- d)** Ürünlerin genel ağ üzerinden sınır ötesine satılması

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda popüler kültürün toplum hayatındaki üç yansıması özetlenmiştir. Panodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

1. Dil ve İletişim
Yabancı kelimelerin günlük konuşmaya kontrolsüz girmesi
2. Beslenme ve Giyim
Her ülkede aynı hazır yemek ve tek tip markaların yayılması
3. Tüketim Alışkanlığı
Reklamlarla sürekli yeni eşya alma ve geçici moda akımları

- A** Yabancı sözcükler Türkçenin doğru kullanımını zedeler.
- B** Tek tip giyim ve hazır gıda yerel çeşitliliği azaltır.
- C** Popüler kültür kalıcı ve asırlık gelenekler kurmayı hedefler.
- D** Reklamlar bireyleri ihtiyaç dışı alışverişe yönlendirir.

SB.7.2.2. Küreselleşmenin insan ve toplum hayatına olumlu ve olumsuz etkilerini karşılaştırır. · SB.7.2.3. Küresel sorunlara karşı millî kimliği koruyan ve sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirir.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki kartlarda verilen günlük yaşam durumlarının küreselleşmenin hangi etkisine örnek olduğunu ve yol açtığı sonucu tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1. Durum
Tıbbi buluş paylaşımı
2. Durum
Hazır gıda yayılması
3. Durum
Afette uluslararası yardım
4. Durum
İhtiyaç dışı alışveriş

Günlük Yaşam Durumu	Etki Yönü (Olumlu / Olumsuz)	Toplumsal Sonucu
Tıbbi bir buluşun dünyadaki hastanelerle anında paylaşılması	Olumlu etki	Tedavide ortak bilimsel ilerleme sağlanır.
Ev yemekleri yerine hazır gıda tüketiminin yayılması	Olumsuz etki	Kültürel tek tipleşme ve beslenme sorunu doğar.
Afet sonrasında uluslararası yardım ekiplerinin ortak çalışması	Olumlu etki	Küresel insani dayanışma güçlenir.

5 KISA CEVAP

Görseldeki çıkarı ağacı modelinde "Kökleri millî değerlerde, dalları evrensel bilimde" ilkesi gösterilmiştir. Bu ilkeye göre bilinçli bir gencin dil ve teknoloji konusunda nasıl davranması gerektiğini yazınız.

Bilim ve teknolojiyi yakından takip etmeli, Türkçeyi doğru kullanıp millî kültürünü korumalıdır.

6 KISA CEVAP

Görseldeki karşılaştırma kartlarında dijital iletişim araçlarının iki farklı kullanımı verilmiştir. Dijital bağımlılığın aile içi iletişime verdiği zararı ve çözüm yolunu kısaca yazınız.

1. Durum: Dijital Bağımlılık
Saatlerce kesintisiz ekran, aile içi sohbetin azalması
2. Durum: Bilinçli Kullanım
Bilgi ve araştırma için ekran, ortak aile saatinde sohbet

Aşırı ekran kullanımı yüz yüze sohbeti azaltır; ortak aile saatlerinde ekranlara ara verilmelidir.

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Küreselleşme ve küresel sorunlarla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Genel ağ ve gelişmiş ulaşım araçları toplumlar arasındaki etkileşimi hızlandırmıştır.	☒	☐
Bir ülkede yaşanan hava ve deniz kirliliği yalnızca o ülkenin sınırları içinde kalır.	☐	☒
Alışverişte istek ile ihtiyacı ayırt etmek küresel tüketim baskısına karşı bilinçli bir tutumdur.	☒	☐
Küreselleşmeye karşı milli kültürü korumanın tek yolu bilim ve teknolojiye tamamen kapanmaktır.	☐	☒

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki tüketici kontrol listesini uygulayan bir ailenin aşağıdaki hedeflerden hangisine katkı sağlaması beklenir?

BİLİNÇLİ TÜKETİCİ KONTROL LİSTESİ
☒ Alışverişten önce ihtiyaç listesi hazırlamak ve israfa kaçınmak
☒ Yerli ve milli üretim damgalı ürünleri öncelikle tercih etmek
☒ Cam, kâğıt ve metal atıkları geri dönüşüm kutularına ayırmak

- A) Popüler kültür markalarının pazardaki payını artırmaya
- B) Doğal kaynakları korumaya ve ülke ekonomisini desteklemeye
- C) Tek kullanımlık plastik ambalaj üretimini hızlandırmaya
- D) Geleneksel el sanatlarının unutulma sürecini hızlandırmaya

8 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görseldeki dört sorundan hangisi tüm insanlığı etkileyen ve uluslararası iş birliği gerektiren küresel sorunlar arasında yer almaz?

1. Kart - İklim Sera gazı ve küresel ısınma	2. Kart - Sağlık Sınır aşan salgın hastalıklar
3. Kart - Kaynak Kuraklık ve temiz su kutluğu	4. Kart - Yerel Mahalle parkı taş onarımı

- A) 1. karttaki sera gazı salımına bağlı küresel iklim değişikliği
- B) 2. karttaki sınır aşan bulaşıcı salgın hastalıklar
- C) 3. karttaki kuraklık ve temiz su kaynaklarının azalması
- D) 4. karttaki bir mahalle parkında yürüyüş taşlarının kırılması

12 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görseldeki vaka kartında Anadolu'daki bir bakır işlemeciliği atölyesinin e-ticaret yoluyla ürünlerini dünyaya tanıtması anlatılmıştır. Bu durum hangi iki kavramın birlikte yürüdüğünü kanıtlar?

- A) Kültürel yozlaşma ile aşırı tüketim alışkanlığı
- B) Dijital bağımlılık ile siber güvenlik tehdidi
- C) Yerel kültürü koruma ile küresel ticaret olanaklarından yararlanma
- D) Fosil yakıt tüketimi ile küresel iklim değişikliği

9 SIRALAMA

Fosil yakıt kullanımının küresel iklim krizine ve uluslararası çözüm arayışına dönüşme sürecini sebep-sonuç sırasına göre 1'den 4'e kadar sıralayınız.

- 4) Ülkelerin uluslararası iklim anlaşmaları imzalayarak yenilenebilir enerjiye yönelmesi
- 3) Buzulların erimesi, kuraklık ve aşırı hava olaylarının tüm kıtalarda yayılması
- 1) Sanayi tesislerinde ve ulaşımında kömür, petrol gibi fosil yakıtların aşırı tüketilmesi
- 2) Atmosferde biriken sera gazlarının Dünya'nın ortalama sıcaklığını artırması

13 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Turuncu kutulardaki harfler, bir toplumun dil ve gelenek birikimini anlatan kavramı oluşturur.

Dünyanın iletişimle tek bir yerleşim yerine benzemesi: __ köy

İhtiyaca göre yapılan bilinçli alışveriş: bilinçli __

Kendi ülkemizde üretilen mal: __ üretim

Malların ülkeler arasında alınıp satılması faaliyeti

Atıkları yeniden üretime kazandırma: geri __

Kaynakları gereksiz yere tüketme durumu

K	Ü	R	E	S	E	L
T	Ü	K	E	T	İ	M
Y	E	R	L	İ		
T	İ	C	A	R	E	T
D	Ö	N	Ü	Ş	Ü	M
İ	S	R	A	F		

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

KÜLTÜR

10 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız. Bir kavram artacaktır.

yerli evrensel bireysel popüler yozlaşmaya

1. Kitle iletişim araçlarıyla hızla yayılan geçici kültüre **popüler** kültür denir.
2. Yabancı kelimelerin dilimize yerleşmesi kültürel **yozaşmaya** yol açar.
3. Alışverişte ülke ekonomisi için **yerli** ürünler tercih edilmelidir.
4. Küresel ısınma bütün insanlığı ilgilendiren **evrensel** bir sorundur.

14 AÇIK UÇLU - DÜŞÜN

Görseldeki afiş taslağında su ve enerji tasarrufu ile sıfır atık uygulamaları yer almaktadır. Bireysel tasarruf alışkanlıklarının küresel iklim krizini önlemeye katkısını açıklayınız.

EVİMİZ DÜNYA - SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM ADIMLARI		
Su Tasarrufu	Enerji Verimliliği	Sıfır Atık ve Dönüşüm

Tasarruf ve geri dönüşüm doğal kaynak tüketimini ve sera gazı salımını azaltarak ısınmayı yavaşlatır.